

02/09/2024

Хиротонија архимандрита Никона за Епископа јенопољског, викара Патријарха српског

Његова светост Патријарх српски г. Порфирије је началствовао 1. септембра 2024. године у Храму Светог Саве у Београду Светом архијерејском литургијом и свечаним чином хиротоније изабраног и нареченог високодостојног архимандрита Никона за Епископа јенопољског, викара Патријарха српског.

Његовој светости Патријарху су саслуживали високопреосвећена господа митрополити: бачки Иринеј, скандинавски Доситеј, врањски Пахомије, шумадијски Јован, браничевски Игњатије, милешевски Атанасије, зворничко-тузлански Фотије, црногорско-приморски Јоаникије, рашко-призренски Теодосије, нишки Арсеније, далматински Никодим; као и преосвећена господа епископи: горњокарловачки Герасим, осечкопољски и барањски Херувим, ваљевски Исихије, шабачки Јеротеј, париски и западноевропски Јустин, будимљанско-никшићки Методије, јегарски и изабрани лондонски и великобританско-ирски Нектарије, мохачки Дамаскин, марчански Сава, липљански Доситеј, топлички Петар и умировљени канадски Георгије.

Саслуживали су и високопреподобни архимандрити: студенички Тихон, изабрани Епископ моравички; цетињски Пајсије, изабрани Епископ диоклијски; Серафим, изабрани Епископ костајнички; игумани хиландарски Методије, дечански Сава, доњобишњански Симеон, папраћи Нектарије, ковиљски Харитон и крчки Севастијан; високопреподобни архимандрити Данило, директор Патријаршијске управне канцеларије, и Нектарије, главни секретар Светог Архијерејског Синода; архимандрити Евсевије из Архиепископије атинске и Данило (Љуботина); протојереј Ђорђе Стојисављевић, шеф Кабинета Патријарха српског; протојереји-ставрофори Радивоје Панић, Милосав Радојевић и Душко Спасојевић; протојереј Срђан Перић; протонамесници Богољуб Остојић и Дејан Јаковљевић; јеромонах Козма из Ковиља; јереји Раде Деспотовић, Ђорђе Филиповић, Дејан Мандић, Милан Кадиевић, Ђорђе Љубинковић, Александар Новаковић, Веселин Ристић, Огњен Верић, Драган Каран, Владимир Пекић, Горан Петковић, Србољуб Остојић и Дарко Николић; протођакони Драган Радић и Радомир Врућинић; јерођакони Иринеј и Теодосије из манастира Ковиља; као и ђакон Владан Таталовић.

Свечаном чину хиротоније присуствовали су игуманија Хартина са сестрама из Пећке патријашије, као и монахиње манастира Жиче, Јасеновца, Ваведења Богородичиног у Београду и Васкресења Христова у Каћу, директор Управе за сарадњу са црквама и верским заједницама др Владимир Рогановић и представници културног, политичког и јавног живота престонице.

Патријарх Порфирије: Све што има везе са суштином нашег живота дешава се на Литургији

Упућујући очинску поуку новом архијереју Српске православне цркве, Његова светост Патријарх г. Порфирије је истакао:

- Браћо архијереји, вископреосвећена и преосвећена господо, часни оци, монаси и монахиње, браћо и сестре, драги владико Никоне,

Имали смо благослов да служимо Свету литургију, да се причестимо Телом и Крвљу Христовим и да се на тај начин покажемо да смо заједница верних, да смо Тело Христово и да то заиста посведочимо, али и да предокусимо тајну Царства небеског, управо због тога што је Света литургија присуство Царства небеског у историји и истовремено антиципација и партиципација тј. предокус нашег учествовања у тој истој тајни. Све што се у Цркви збива и што има везе са суштином нашег живота дешава се на Светој литургији.

Отуда, данас смо имали хиротонију новог епископа, владике Никона, знајући да је Литургија оно што нам је предато од Господа и да је Он кроз Литургију наш Спаситељ овде и сада и у векове векова. Зато када говоримо о епископу у оваквом контексту знамо да је то тајна која је предата самим Господом Христом да Епископ буде наследник апостола. Господ нам је дао да се Црква продужује и као предање кроз све векове свакој генерацији дарује. Апостол Павле из ових разлога у Првој посланици Коринћанима у 11. и 15. глави говори о предању, наглашавајући да оно што је он као апостол примио то и предаје, а епископ је наследник апостола и оно што прима то треба и да преда, не своје приватно, индивидуално, слободно, појединачно, било да је реч о мишљењу, о идеји, о памети или о знању. Господ је сам рекао: Идите и проповедајте, крштавајући све народе у име Оца и Сина и Светога Духа (Мт 28,19), да би апостол Павле разумео и објаснио шта су то те речи Христове упућене апостолима. Шта је то што је примио, али и предао, апостол Павле говори у 15. глави Прве посланице Коринћанима: Христа распетог и васкрслог и вазнетог у небеса – то епископ прима. Прима тајну Распећа, Васкрсења и Вазнесења на небеса, тајну Царства Небеског коју треба да преда без обзира на простор. Друго, у 11. глави Прве посланице Коринћанима вели апостол Павле: Примио сам и то вам предајем – тајну Евхаристије, сећање на ону ноћ када је Христос предат на страдање и када је обавио свету Евхаристију као тајну Цркве речима: Примите и једите ово је Тело моје и Пијте из ње сви ово је Крв моја (Мт 26, 26-28). Епископ је онај који преноси тајну вере, јер је примио и тајну Царства Небеског служећи свету Литургију, а све то, наравно, и постом и молитвом како смо чули у данашњем Јеванђељу.

Зато драги владико, бирајући те, Свети архијерејски сабор и овде сабрана браћа архијереји моле се да оно што си ти примио, као што смо и ми као епископи примили, да то предамо народу Божјем и Богу. Молимо се да твоја реч буде реч Христова, да буде реч Цркве, да не буде приватно мишљење, да не буде по принципу чини што ти срцу драго, јер ако срце није преображено, ако није доживело катарзу, ако није постило, молило и кајало се, ако није плакало, ако се није купало у сузама покајања, онда не може донети праву одлуку. Тек када прођемо благодаћу Духа Светог катарзу можемо разликовати добро од зла и онда наша реч, мисао и дело могу бити црквени и онда нисмо важни ми него је важан Господ и ближњи. Сабор и оци сабрани моле се да то увек имаш на уму и да ти Бог да снаге да оно што си примио, да то као ударје Богу, узнесеш и дарујеш ближњима, а ја у име Сабора дајем ти жезал као символ епископске службе изговарајући речи: Прими жезал овај да напасаш поверено ти Христово стадо. Послушнима нека буде за ослонац и укрепљење, а непослушне и непокорне упућуј и карањем и кротким васпитавањем у Христу Исусу Господу нашем. Достојан!

Епископ јенопољски Никон: Крајњи циљ сваког сабирања јесте сабрање у вечни небески сабор

Примивши архијерејски жезал из руку предстојатеља Српске православне цркве, Његово преосвештенство Епископ јенопољски г. Никон је изговорио приступну беседу:

– Ваша светости, ваша високопреосвештенства и преосвештенства – драга у Христу браћо архијереји; господо великодостојници државе и друштва; часни оци, презвитери и ђакони; најпреподобнији монаси и монахиње; драга браћо и сестре – благословени народе Божји,

Данас са свештеним трепетом стојим пред Богом, пред Господом „кога славе војске небеске и пред ким дрхте херувими и серафими“; данас стојим пред Вама, љубљеним народом Божјим, царским свештенством, и давидовским одушевљењем благодарно кличем пред свом пуноћом саборне Цркве: „Гле, како је лепо и красно, када сва браћа живе заједно!“ (Пс 132, 1).

Гледајући Вас, браћо и сестре, живу Цркву Божју, моје срце је испуњено радошћу и трепетним славословљем, јер сам данас извољењем Духа Светог и богољубивих отаца Светог архијерејског сабора наше помесне Цркве, са вашим молитвеним узвиком „Аксиос“, достојан узвишеног епископског служења и уврштен у ред архијереја Цркве Христове.

Ако је велики пророк Давид покајно исповедао: „Ја сам црв, а не човек, подсмех људима и руг народу“ (Пс 21, 7); ако је првоврховни апостол Петар скрушеног срца узвикнуо: „Изиђи од мене, Господе, јер сам човек грешан“ (Лк. 5, 8); ако је апостол Павле, зритель божанских тајни, описујући себе као недоношче, рекао да је најмањи од апостола и да није достојан ни назвати се апостолом, како онда ја, најмањи од свих, убоги црноризац Никон, да се не ослободим поуздања на себе, најмањег од све браће и како да не примим на себе Христов јарам благ и бреме лако?! Како да не следим пут отаца и подвижника, међу њима и врлинског аве Доротеја, који, исповедивши свом старцу, преподобном Варсануфију Великом, да зна да ипак треба у свом срцу да макар гаји мисао о себи да је најгори од свих створења, добија одговор да је, уместо празног и гордог хвалисања тиме, тек сада смирено ступио на пут спасења.

У свом предвечном Савету Отац, Син и Свети Дух – Пресвета, Живоначална и Животворна Тројица – у надумној заједници одлучује да начини човека као саборно биће по обличју и подобију Божјем. Да не би био сам, ствара их као прародитеље са заповешћу да се Земља испуни људима. И после пада човековог свемудри Бог, поштујући слободну вољу својих створења, налази пут да све сабира на божански начин.

Човек је саборно биће, биће заједнице. Сав наш живот упућен је на другога, на ближњег, на заједницу, односно на сабор. Јер крајњи циљ сваког сабирања и јесте сабрање у вечни небески сабор и повратак свих у наручје Оца Небеског, као што о свему томе вели Писмо: Он „сабира као мех воде морске; Он који зида Јерусалим, сабира расејане синове Израилеве; Он вели: „који не сабира са мношћом – расипа“; Он шаље Сина свог Јединородног, који оснива Цркву као Сабор спасења и у првосвештеничкој молитви Оцу открива свој вечни план: „Да сви једно буду, као Ти, Оче, што си у мени и ја у Теби, да и они у нама једно буду“ (Јн 17, 21).

Црква је тај простор сабирања, нови духовни рајски врт, и више од тога – већ сада и овде – предукус и икона вечног Царства. Она је зато саборна по сâмој својој природи. Стога, Црква никада не разједињује. Она увек сабира сву децу

Божју у једно Тело Христово, сабира око Христа и у Христу, Духом Светим сву Божју творевину која „жарким ишчекивањем ишчекује да се јаве синови Божји“. И ово данашње торжествено сабрање потврђује то – да је Црква сабор, да је Црква народ и народ Црква, да је она Једна, Света, Саборна и Апостолска.

Данас када припадам светом сабору архијереја и народа Божјег, сада са новом, епископском службом, новим подвигом и распећем, опомињем се дубоке тајне и смисла епископске, али и сваке друге службе и служења у Цркви Христовој, чији је јединствени узор Пастир добри – Први Архијереј Христос. На том и таквом страшном и узвишеном месту, епископ, како истичу Оци Цркве, стоји на месту и обличју распетог Христа који се разапиње за сву поверену паству. Дефиницију ове христоводобне службе укратко је сажео Сâм Христос, речима: „Син Човечији није дошао да му служе, него да служи, и дâде живот свој у откуп за многе“ (Мк 10, 45).

Због тога, велики отац Цркве, Свети Јован Златоусти истиче да је Господ, питајући корифеја апостола: „Љубиш ли ме више него ови?“, могао Петру казати још и ово: „Ако ме љубиш, подвизавај се у посту, спавању на земљи, напрегнутим бдењима, заступај оне којима је нанета неправда, сирочадима буди као отац“. Међутим, Христос све ово сажима и поставља пастирски приоритет речима: „Напасај овце моје“. Тиме Господ није хтео да испита колико Га сам Петар воли, већ хтеде показати колико један пастир, апостол, или архијереј треба да љуби Цркву, као Христа, и да се распиње за њу.

У овом благословеном тренутку молитвено благодарим Господу за своје блаженопочивше родитеље, оца Недељка и мајку Марицу, који су својим примером пожртвоване љубави усмерили и допратили своју децу до животне раскрснице на којој су мој брат Дане и сестра Милка изабрали брачни, а ја монашки пут. Посебну благодарност дугујем и својим рођацима и пријатељима који су по упокојењу мојих родитеља бринули о мени као моја друга породица.

По пореклу припадам оном делу нашег народа који се историјски, културно и духовно формирао од Јадрана до Поморишја, од Велебита до Карпата, на простору Војне Крајине. То је онај део српског народа који је своју историјску драму проживљавао у непрекидној страдалној и мученичкој борби за очување сопственог идентитета. По промислу Божијем, припао ми је благословени удео да носим титулу древне епархије јенопољске, која је управо најисточнији део некадашње Војне Крајине.

По истом промислу Божјем благословен сам да се родим на крајишком тлу – у шајкашкој Бачкој, у месту благочестивог српског народа, у Каћу, који осим што је изнедрио пет монахиња, у наше време постао је и гнездо новом велелепном манастиру Епархије бачке посвећеном Васкрсењу Христовом.

Младачки и школски дани у селу били су проткани духом заједништва и искрених пријатељстава за цео живот. На питање које постављам пријатељима: „Да ли се и данас виђате и дружите?“ добијам поучан и дирљив одговор: „Ми се не виђамо – ми живимо...“. Благодаран сам Богу и људима на несебичној љубави којом сам се напајао у свом родном селу.

Благодаран сам Господу што ме је упутио у очинско наручје Његове Светости Патријарха Порфирија, у којем сам препознао дар да сабира и изграђује живу Цркву, храброст да устроји манастир на вишој духовној дисциплини, на уставу који је сачувао дух живота, дух који цени слободу другог, јер је Дух Онај који оживљава, а слово, устав и поредак без Духа – умртвљују! На истом принципу саборности и Цркву нашу води и крепи, као што сведочи Свети старац Софроније, чијем нас је предању као игуман учио, „из јединства, и то – снажног јединства међу нама, родиће се велико спасење!“.

Благодарност Богу и Оцу свагда узносим за промисао да живећи у Светоархангелском манастиру Ковиљу будем део Епархије бачке коју од 1990. године мудро води владика Иринеј. У његовој љубави према Цркви Христовој, њеном живом изграђивању, и у његовој очинској бризи о свештенству и монаштву, препознавали смо и поучавали се светоотачким црквеним предањем.

Благодарим и братству Светоархангелског манастира Ковиља у којем сам нашао вечну сабраћу и сапутнике, неопходног другог, без којег је немогуће свој живот посветити Богу, како нас поучава Црква: „Сами себе и један другог и сав живот свој Христу Богу предајмо“. У ковиљској лаври нашао сам циљ пута којим ме је водило слободно срце – место подвига у коме сам се учио да волим, да се дајем за другог, и тако утврђујем темељ монашког живота.

Благодарим Богу, Једноме у Тројици, на свим благословима и послушањима Цркве која су ми била поверавана, на којима сам се уверавао да заиста Дух дише где хоће, на скоро деценијском подвигу предавача верске наставе у Основној школи у Ковиљу, где сам се павловски тешио непатвореном боготражитељском љубављу деце и Христовом заповешћу да се обратимо

срцем и постанемо као деца.

Послушања и потребе мисије Цркве одвеле су ме у „бели Загреб град“ у којем сам провео девет година, поучавајући се по промислу Божјем да је Господња земља и све што је на њој.

Ко је у стању да опише сва чудесна дела Господња? Ко је у стању побројати све драге људе са којима сам остварио макар и најмањи, мени чак у том тренутку могуће и невидљив, сусрет у којем је сијала чистота боготражитељских и богољубивих срца њихових?! Нека их све помене Господ Бог у Царству своме!

Ваша светости, оци архијереји, браћо и сестре, верни народе Божји, поверавајући себе вашим светим молитвама, молим за подршку у предстојећем благословеном служењу Цркви Христовој, а изнад свега, узносим хвалу и славу Једноме Богу у Тројици, Оцу, Сину и Светоме Духу, свагда, сада и увек и у векове векова. Амин.

Патријарх Порфирије: Читав наш живот постаје чудо онда када га поверимо Христу

После читања Светог јеванђеља Његова светост Патријарх је упутио још једну беседу коју можете прочитати [ОВДЕ](#).

mitropolija.com